

ARCTIA YRITYSVASTUURAPORTTI 2013

SISÄLLYSLUETTELO

3	TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	14	4.	YMPÄRISTÖ	
4	1.	ORGANISAATION KUVAUS, HALLINTO JA TOIMINTAPERIAATTEET	14	4.1	YMPÄRISTÖTAVOITTEET
4	1.1	ORGANISAATION PERUSTIEDOT	15	4.2	YMPÄRISTÖTUNNUSLUVUT
4	1.1.1	HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT	15	4.2.1	ENERGIA
5	1.1.2	TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ	16	4.2.2	PÄÄSTÖT ILMAAN
5	1.2	YHTEISKUNTAVASTUUN JOHTAMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET	16	4.2.3	VESI
6	1.2.1	YHTEISKUNTAVASTUUN OLENNAISET ASIAT, RISKIT JA MAHDOLLISUUDET	17	4.2.4	JÄTTEET
7	1.3	SIDOSRYHMÄT JA SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS	18	4.2.5	MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS JA YMPÄRISTÖKUSTANNUKSET
8	2.	TALOUDELLINEN VASTUU	18	4.2.6	TUOTTEET JA PALVELUT
9	2.1	TALOUDELLISEN TOIMINNAN TUNNUSLUVUT	18	4.2.7	KULJETUKSET JA MATKUSTAMINEN
9	2.1.2	YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI	18	4.2.8	MATERIAALIT
10	3.	HENKILÖSTÖ	18	4.2.9	VARAUTUMINEN YMPÄRISTÖRISKEIHIN
11	3.2.1	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ	18	5.	YHTEISKUNTA
11	3.2.2	TYÖSUHTEET	19	5.1	PAIKALLISYHTEISÖT
11	3.2.3	VAIHTUVUUS	19	5.2	LAHJONNAN JA KORRUPTION EHKÄISY
11	3.2.4	TYÖSUHTEIDEN KESTO	19	5.3	POLIITTINEN VAIKUTTAMINEN JA POLIITTISET TUET
11	3.2.5	HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA KESKI-ikä	19	5.4	KILPAILUN RAJOITUKSET
11	3.3	UDELLEENJÄRJESTELYTILANTEIDEN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET	19	5.4.1	KILPAILUOIKEUDELLISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN
11	3.4	HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA	19	5.5	MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS
12	3.5	PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ JA TULOSPALKKIOT	19	6.	TUOTEVASTUU
12	3.5.1	TAVOITE JA PERUSTEET	19	6.1	ASIAKASTYYTYVÄISYYS
12	3.5.2	TULOSPALKKIOJÄRJESTELMÄN RAKENNE	20	6.2	PALVELUIDEN TURVALLISUUS
13	3.6	OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA KOULUTUS	20	7.	IHMISOIKEUDET
13	3.6.1	KEHITYSKESKUSTELUT	20	8.	TOIMITUSKETJUN HALLINTA JA HANKINTAPERIAATTEET SEKÄ POLITIIKAT
13	3.6.2	KOULUTUS JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN	20	9.	RAPORTOINTI- JA LASKENTAPERIAATTEET
14	3.8	TYÖTERVEYS JA TURVALLISUUS	22	10.	ARCTIA-KONSERNIN EETTINEN OHJEISTUS
14	3.8.1	TAPATURMAT	23	11.	ARCTIA SHIPPING OY:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN POLITIIKKA
14	3.8.2	SAIRAUSPOISSAOLOT			

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Yritysvastuu

Osakeyhtiön vastuut määritellään osakeyhtiölaissa todeten, että yhtiön tehtävänä on tehdä voittoa omistajilleen. Kun yritys tavoittelee kestävästä kehitystä, voittoa tulee lähestyä laajemmin taloudellisesta, yhteiskunnallisesta ja ekologisesta näkökulmasta. Tämä on tehtävä yrityksen toiminnan tarkoituksen edellyttämässä viitekehyksessä osakeyhtiölain velvoitteet täyttäen.

Arctian ulkoisen ja sisäisen vastuullisuuden teemat on kuvattu kattavasti tässä kertomuksessa. Arctian vastuullisuuden taloudelliset vaikutukset, niin pienet (kuten tuet) kuin isommatkin (kuten verojalanjäljen muodostuminen), on avattu aiempia vuosia tarkemmin tässä raportissa. Tulevina vuosina vastuullisuustyön ja raportoinnin keskeisenä alueena tulee olemaan toimitusketjun hallinta. Yritysten tilaajavastuun lisääntyessä on huolehdittava siitä, että toimitusketju on yrityksen tavoitteiden mukainen alusta loppuun. Tässä tarkoituksessa Arctia on standardisoimassa toimitusketjuunsa pääsemisen edellytykset.

Suomalaiseen talvimerenkulkuun ja laajemmin kaikkeen polaariseen merenkulkuun vaikuttavat merkittävimmin ns. EEDI (Energy Efficiency Design Index), rikkidirektiivi sekä kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n kehittäillä oleva ns. Polaarikoodi. EEDI:n ja rikkidirektiivin tavoitteina on vähentää alusten ympäristöpäästöjä. Polaarikoodi on tarkoituspäälään laajempi ja se tulee reguloimaan mm. alusten rakenteisiin ja miehistön osaamiseen liittyviä kysymyksiä.

Arktisen neuvoston yhtenä teemana on turvallinen arktinen merenkulku. Kun tähän yhdistetään toinen keskeinen teema, pohjoisten yhteisöjen kestävä kehitys, päästään Arctian ydinosaamiseen. Vastuullisessa yrityksessä myös liiketoiminta itsessään on kestävä ja yrityksen tuottamat palvelut tukevat kestävästä kehitystä. Arctian tuottamat jäänmurto- ja öljyntorjuntapalvelut toimivat omalta osaltaan kestävästä kehityksen turvaajina niin Itämerellä kuin polaarilla alueilla.

Suomalainen osaaminen palvelee polaaristen alueiden kestävästä kehityksen tarpeita kaikista edellä mainituista näkökulmista. Hyödyntäkäämme nämä mahdollisuudet laajasti vastuullisen suomalaisen merellisen liiketoiminnan parhaaksi.

Tero Vauraste

YRITYSVASTUURAPORTTI

1. ORGANISAATION KUVAUS, HALLINTO JA TOIMINTAPERIAATTEET

Arctian visio

Me olemme johtava Itämeren jäänmurron sekä arktisten Ice Management- ja offshore-palvelujen tuottaja.

Arctian missio

Suomen meriliikenteen turvaaminen tehokkaasti Itämeren jäätalven olosuhteissa. Kustannustehokkuuden parantaminen ja kasvumahdollisuuksien luominen tuottamalla offshore- ja muita innovatiivisia merellisiä palveluita.

1.1 ORGANISAATION PERUSTIEDOT

Arctia Shipping on Suomen valtion kokonaan omistama erikoisvarustamo, joka tarjoaa jäänmurtopalveluja, monitoimimurtajien erikoispalveluja, kuten merirakennus- ja jäänhallinta (ice management) -palveluja, öljyntorjuntapalveluja sekä satamajäänmurtoa ja hinausta maailmanlaajuisesti.

Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluu muu vesiliikennettä palveleva toiminta Suomessa ja ulkomailla sekä alusten hoitopalveluita ja rahtaustoimintaa kotimaassa ja ulkomailla. Yhtiöjärjestyksessä mainittu toiminnan erityinen tarkoitus on tarjota jäänmurtopalveluja Suomessa koko maan alueella.

Arctia Shipping muodostaa konsernin, jonka emoyhtiö on Arctia Shipping Oy. Arctia Shipping Oy:n omistus tytäryhtiöistä Arctia Icebreaking Oy ja Arctia Offshore Oy on 100 % sekä Arctia Karhu Oy:stä 90 %. Konsernin omistajaohjauksesta vastaa Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto.

1.1.1 HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Yhtiöllä on hallitus, joka huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksella on työjärjestys, jossa määritellään tarkemmin hallitukselle kuuluvat tehtävät. Työjärjestys päivitetään hallituksessa vuosittain. Hallitus tekee työskentelystään vuosittain itsearviointin ja kehittää toimintaansa itsearviointin tulosten perusteella.

Yhtiökokouksessa 22.3.2013 valittiin Arctia Shipping Oy:n hallitukseen puheenjohtajaksi Matti Virtaala, varapuheenjohtajaksi Ilpo Nuutinen ja jäseniksi Maire Laitinen, Heli Lehtonen, Antti Pankakoski ja Päivi Söderholm.

Mika Mäkilä toimi hallituksen jäsenenä 22.3.2013 asti. Heli Lehtonen toimi hallituksen jäsenenä 10.4.2013 asti. Matti Virtaala toimi hallituksen puheenjohtajana 25.10.2013 asti, jonka jälkeen puheenjohtajana on toiminut varapuheenjohtaja Ilpo Nuutinen.

Hallitus kokoontui vuoden 2013 aikana 18 kertaa. Hallitusten jäsenten läsnäolo prosentti oli 88,5 %.

Hallitus päätti joulukuussa 2013 perustaa palkkio- ja nimitysvaliokunnan. Valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin Ilpo Nuutinen ja jäseniksi Maire Laitinen ja Antti Panakoski. Valiokunta ei kokoontunut vuoden 2013 aikana.

Yhtiöllä on yhtiöjärjestyksen mukaan yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskukskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Arctia-konsernin tilintarkastajana toimi Ernst & Young Oy päävastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Ryttilähti, KHT, JHTT.

1.1.2 TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, jonka hallitus nimittää. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Tero Vauraste.

Yhtiöllä on johtoryhmä, johon kuuluvat toimitusjohtajan lisäksi liiketoimintojen johtajat, talousjohtaja, tekninen johtaja, henkilöstöjohtaja ja viestintäjohtaja. Johtoryhmä kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa. Johtoryhmällä on työjärjestys, jossa määritellään johtoryhmän tehtävät tarkemmalla tasolla. Työjärjestys päivitetään kerran vuodessa.

TUNNUSLUVUT

	2013	2012	2011	2010
Valtion omistusosuus (%)	100,0			
Hallituksen puheenjohtaja Ilpo Nuutinen Toimitusjohtaja Tero Vauraste				
Henkilöstömäärä (31.12.)	267			
Toimipaikat Helsinki, Kemi				
Liikevaihto milj. euroa	63,0	75,3	59,5	58,8
Liikevoitto milj. euroa	17,5	44,6	-1,7	-2,9
Taseen loppusumma milj. euroa	175,6	157	167,0	179,4
Omavaraisuusaste %	70,7	69,2	40,8	40,6
Nettovelkaantumisaste %	-12,0	-0,9	107,9	105,2
Operointipäivät				
Operointipäivät jäänmurrossa	573*	340*	971**	849**
Muut operointipäivät (MTM-murtajat)	244*	549*	437**	659**

**Sis. Botnican, Fennican ja Nordican. *Sis. Fennican ja Nordican.

1.2 YHTEISKUNTAVASTUUN JOHTAMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET

Arctialla on omat yritysarvot, joita yhtiö toteuttaa johtamisessaan ja toiminnassaan. Yhtiön arvot määriteltiin vuonna 2009. Lisäksi käytössä on Eettinen ohje, joka tukee arvojen mukaisen työn tekemistä. Eettinen ohje on liitetty tämän raportin loppuun. Arctian arvot ovat seuraavat:

Arvot

OSAAVA

Haluamme oppia uutta ja jaamme osaamistamme työtovereillemme. Osaaminen ja tavoitteisiin sitoutuminen ovat menestyksemme edellytys.

PALVELEVA

Yhteistyö asiakkaamme kanssa on toimintamme perusta. Haluamme, että asiakkaamme ovat tyytyväisiä, ja heidän tarpeensa ohjaavat tekemistämme. Palvelemme aina asiakkaitamme hyvin ja olemme siitä ylpeitä.

TEHOKAS

Luomme hyvää työilmapiiriä arvostamalla omaa ja muiden työtä. Teemme työtämme ammattitaitoisesti ja tur-

vallisesti sekä varmistamme omalla tehokkuudellamme toimintamme jatkuvuuden.

Politiikat

Arctia-konsernissa on käytössä seuraavat politiikat:

Riskienhallintapolitiikka

Turvallisuuspolitiikka

Ympäristöpolitiikka

Eettinen ohjeistus

Sijoituspolitiikka

Maksuehtopolitiikka

Kriisiviestintäohjeisto

Tasa-arvosuunnitelma

Tietoturwapolitiikka

Rahtauspolitiikka

Päihdepolitiikka

Varustamon työsuojelullinen toimintaohjelma

Viestintäpolitiikka

Vakuutuspolitiikka

Hankintapolitiikka

Kestävän kehityksen politiikka

Henkilöstöpolitiikka

Rahoituspolitiikka

Kestävän kehityksen politiikka

Toimitusjohtaja ja hallitus vastaavat siitä, että yritys vastuunasiat ovat osa konsernin johtamisjärjestelmää ja että yritys vastuunasioista ja niihin liittyvien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle ja johtoryhmälle.

Arctia Shipping Oy:ssä on julkaistu yritys vastuuraportti vuodesta 2011 alkaen. Arctia on suomalaisista varustamoista ensimmäinen, joka on julkaissut yritys vastuuraportin. Varustamoiden yritys vastuuraportointi on harvi-

naista myös kansainvälisesti. Yritys vastuuraportti on laadittu viimeisinä kolmena vuotena noudattaen Valtioneuvoston kanslian periaatepäätöksessä vahvistettua ohjetta, jossa on huomioitu merkittävimmät yritys vastuun kysymykset. Yritys vastuuraportti kattaa myös ILPO-raportin sisällön, mikä mahdollistaa pitkäaikaisen ilmastovaikutusten seurannan. Yritys vastuuraportti julkaistaan Arctian nettisivuilla vuosikertomuksen yhteydessä.

Raportointi tapahtuu osana konsernin johtamisjärjestelmää ja sen koostaa laatu- ja ympäristöpäällikkö. Tarkempia tietoja raportoinnista löytyy luvusta 9.

1.2.1 YHTEISKUNTAVASTUUN OLENNAISET ASIAT, RISKIT JA MAHDOLLISUUDET

Arctia Shipping Oy on tarkastellut yhteiskunta- ja yritys vastuunsa kannalta merkityksellisiä seikkoja olennaisuusmäärittelyn kautta. Olennaisuusmäärittely tehtiin johtoryhmätyöskentelynä vuonna 2013 käyttäen tässä raportissa olevaa sidosryhmälistausta sekä matriisia, jossa olennaisuuden määrittivät asian merkitys sidosryhmälle ja Arctialle. Määrittelyssä esiin nousseet erityisen merkittävät asiat on listattu alla. Olennaisuustarkastelun perusteella yritys vastuuraporttiin on täydennetty sidosryhmien intressien mukaisia tietoja.

Olennaisuustarkastelua täydennettiin vuonna 2014 työturvallisuuden osalta.

OLENNAISUUSTARKASTELUSSA NOUSIVAT ESIIN SEURAAVAT ASIAT:

Asiakastyytyväisyys	kappale 6.1
Loppuasiakkaan saama palvelu	kappale 6.2
Henkilöstön tyytyväisyys	kappale 3.3
Ammattitaito	kappale 3.6
Alihankkijat	kappale 8.0
Alusten toimintavarmuus	kappale 6.1
Työturvallisuus	kappale 3.8

Olennaisuustarkastelun yhteydessä käytiin läpi erityisesti seikat, jotka kohdistuvat yritys vastuun toteutumiseen tai sen kautta nouseviin riskeihin ja mahdollisuuksiin Arctia-konsernissa.

Arctian vahvuudet yritys vastuussa liittyvät ennen kaikkea sen ydintoimintoihin. Jäänmurto on välttämätöntä Suomen teollisuudelle ja kaupalle ja siten koko kansantaloudelle. Öljyntorjunnan riittävän korkea valmius turvaa puolestaan Itämeren herkkää luontoa. Toiminnan sisäisen vastuullisuuden lisäksi Arctia on kiinnittänyt huomiota toiminnan

toteutuksen tapoihin. Arctian alukset on varustettu teknisillä ratkaisulla, jotka tekevät niistä ikätovereitaan huomattavasti ympäristöystävällisempiä. Myös jäänmurta-ajien käytön kehittäminen ympärivuotiseksi on tuonut sekä taloudellisia että sosiaalisia hyötyjä. Merkittävä vahvuus Arctian yritysvaluassa on omistaja, joka edellyttää yhtiöltään vastuullista toimintaa ja mahdollistaa sen. Valtio-omisteisuus myös kasvattaa vastuullisuutta koskevia odotuksia sekä suoraan että välillisesti.

Arctian riskejä pitkäjänteisessä toiminnassa ja siten myös vastuullisuudessa ovat sekä jäänmurtoa koskevat vaihtelevat liikennepoliittiset linjaukset että arktisen toiminta-alueen lisääntynyt poliittisuus ja valtioiden protektionistiset perinteet. Lisäksi nopeasti muuttuva ympäristöasioiden sääntely asettaa omat haasteensa pitkäjänteiselle toiminnalle.

Jäänmurron perinteinen ongelma sosiaalisen vastuullisuuden toteuttamisessa on ollut työn sesonkiloontoisuus. Tähän on kuitenkin pystytty vaikuttamaan ennen kaikkea uusilla liiketoiminta-avauksilla, jotka ovat luoneet uusia työmahdollisuuksia kesäkausille.

Oman vastuullisuuden kysymyksensä aiheuttaa toiminta herkillä merialueilla, joihin liittyy suoria ja välillisiä ympäristöriskejä. Arctian alusten operoidessa arktisella alueella voidaan Arctian ainutlaatuisena etuna pitää Polar-luokan alusten teknistä kykenevyyttä sekä yhtiön osavaa henkilökuntaa. Arctia kantaa yhdessä asiakkaidensa kanssa erityistä huolta alusten päästöistä herkillä arktisella alueella. Polar-luokan alukset onkin päivitetty jo nyt täyttämään tulevaisuuden tiukat rikki-, typpi- ja hiukkaspäästörajat. Arctia valmistautuu myös etukäteen tulevan Polaarikoodin vaatimuksiin.

1.3 SIDOSRYHMÄT JA SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS

Arctia-konsernin tärkeimmät sidosryhmät ovat suorat asiakkaat, loppuasiakkaat so. elinkeinoelämä ja teollisuus sekä meriklusterin toimijat ja muut paikalliset toimijat sekä omistaja. Sidosryhmien kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua organisaation eri tasoilla. Sidosryhmät ovat tuoneet esiin erilaisia näkökulmia ja huolia. Tällaisia ovat esimerkiksi mahdolliset muutokset jäänmurron palvelutasoissa. Arctia huomioi sidosryhmien näkökantoja kehittäessään toimintaansa.

Oman henkilöstön sisäistä vuorovaikutusta lisättiin konkreettisesti siirtämällä maaorganisaatio alusten läheisyyteen kelluvaan konttorirakennukseen Katajanokan laiturille. Näin päivittäinen yhteydenpito alus- ja maaorganisaatioiden välillä paranee.

SIDOSRYHMÄ

ODOTUKSET

Sidosryhmä	Arctian alustien toiminta-alue	Odotukset
Omistaja		Investointikykyisyys, jäänmurron laatutavoitteissa pysyminen
Suorat asiakkaat	Liikennevirasto / LVM Öljy- ja energian toimijat Offshore-rakennusalan yhtiöt Euroopan Merenkulun turvallisuusvirasto (EMSA) Hinaus ja meripelastustoiminnan asiakkaat Oulun satama Ice Advisorsin asiakkaat Eventsin asiakkaat	Palvelukuvausten ja sopimusten mukaiset laadukkaat palvelut, vastuullinen toiminta, kustannustehokkaat hinnat
Loppuasiakkaat	Suomen vienti ja tuonti Teollisuus Varustamot	Nopeaa, luotettavaa ja laadukasta palvelua
Oma henkilöstö	Maahenkilöstö Merihenkilöstö	Vakavaraisuus, pitkäjänteistä ja hyvää henkilöstöpolitiikka
Muut sidosryhmät	Talviliikenteen toimijat Veeteede Amet (EMA)	Tiedonkulku, yhteistyö, oman palvelutason pitäminen

	Sjöfartsverket Rosmorport Venäjän liikenneministeriö Finnpilot VTS Alueelliset toimijat Satamat Kunnat	Alueellisen toiminnan ymmärtäminen, yhteistyö, oman palvelutason pitäminen, kehittäminen
Hinauksen toimijat	Kemin Satama	Tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Öljyntorjunta ja ympäristöasiat	Ympäristöministeriö SYKE Lamor	Tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Merenkulun viranomaiset, kansainväliset järjestöt	Liikenteen turvallisuusvirasto IMO IMCA HELCOM	Vastuullisuus, tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Arktiset toimijat	Ulkoministeriö Arctic Council Ilmatieteenlaitos Non-commercial usage of the northern Sea route passage Suomen Arktinen Seura	Vakavaraisuus, vastuullisuus, tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen
Muut sidosryhmät	Toimittajat, kouluttajat, tutkijat Telakat Tavaran- ja palvelun toimittajat Ammattiliitot Merenkuluoppilaitokset Merenkulun tutkimuslaitokset Luokituslaitokset Vakuutusyhtiöt Rahoittajat, pankit	Vakavaraisuus, vastuullisuus, tiedonkulku, yhteistyö, kehittäminen

2. TALOUDELLINEN VASTUU

Arctia-konsernin tehtävänä on tuottaa jäänmurtopalveluita tehokkaasti ja kannattavasti *going concern* -periaatteella. Arctian jäänmurttajat varmistavat osaltaan häiriöttömän talvimerenkulun suomalaisen teollisuuden ja kaupan viennille ja tuonnille. Yhtiön koko aluskapasiteetti oli vuonna 2013 käytössä olemassa olevien sopimusten mukaisesti.

Konventionaaliset jäänmurttajat toimivat Itämeren jäänmurrossa toukokuuhun asti. Loppuvuonna jäänmurto-kausi alkoi leudon talven vuoksi myöhään, ja vuodenvaihteessa 2013–2014 jäänmurrossa oli vain yksi alus.

Monitoimimurttajat olivat jäänmurtovalmiudessa kevät- ja alkutalven 2013, mutta itse operoinnissa aluksista oli vain toinen muutaman päivän ajan. Kesän 2013 monitoimimurttajat olivat sopimuksen mukaisessa rahtauksessa Alaskassa. Kesärahtaukset ovat merkittävästi parantaneet alusten käyttöastetta ja siten myös yhtiön tuottavuutta ja kannattavuutta. Samalla on pystytty huolehtimaan, että merihenkilöstölle kertyy vuosityöajan mukainen määrä työpäiviä.

Vuoden 2013 kannattavuus ja tulostaso olivat hyvällä tasolla sekä kassavirta positiivinen. Kannattavuus- ja tuloskuntoa on pidettävä jatkuvasti ja aktiivisesti yllä, jotta yhtiö pystyy tuottamaan asiakkaiden sille osoittamat tehtävät. Kuluseurantaan kiinnitetään huomioita kuukausittaisessa tuloseurannassa ja tulosennustamisessa. Jäänmurto- ja offshore- liiketoimintojen tuloseuranta ja kustannusallokoiteja tarkennetaan vuoden 2014 aikana. Lisäksi aluksilla tehdään aktiivista kuluseuranta.

Kulujen hallitsemiseksi aloitetaan vuoden 2014 aikana ostojen keskittämiprojekti, josta odotetaan kustannus-säästöjä. Tärkeimmät taloudelliset mittarit, joita yhtiössä seurataan, ovat liikevaihto, liikevoitto, käyttökate ja kasvavirta.

Yhtiön on oltava riittävän vakavarainen, jotta aluskantaan liittyvät investoinnit voidaan toteuttaa. Aluskannan kesi-ikä on noin 30 vuotta. Huolto- ja korjausinvestoinnit tulevat euromääräisesti kasvamaan, jotta aluskanta saadaan pidettyä hyvässä kunnossa. Bruttoinvestoinnit olivat vuonna 2013 noin 17 milj. euroa ja investointien taso tulee pysymään samalla tasolla lähivuodet.

Merkittävin investointi vuoden 2013 aikana oli uuden satamajäänmurtajan hankinta. Alus valmistuu aikataulussa vuoden 2014 toisella puoliskolla. Aluksen omistaa Arctia Karhu Oy, jonka osakkeista 10 % omistaa Kemin Satama Oy. Arctia Karhu Oy tuottaa jäänmurtopalveluita satamissa kooten yhteen talviliikenteen palveluketjun. Tavoitteena on, että Arctia tarjoaa samaa laadukasta palvelua mereltä laiturin äärelle – jäänmurtoa tehokkaasti ja ilman turhaa odotusta.

Konsernissa verosuunnittelua tehdään välittömässä verotuksessa lainsäädännön puitteissa. Koska kaikki konsernin yhtiöt ovat suomalaisia, periaatteena on, että tytäryhtiöiden veromäärä minimoidaan ja verojen maksu allokoidaan emoyhtiöön. Tätä varten on tehty mahdollisuuksien mukaan suunnitelman mukaisten poistojen ylittäviä poistoja ja käytetty konserniavustuksia. Välillisissä veroissa tilitykset tehdään verottajan ohjeita noudattaen.

2.1 TALOUDELLISEN TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISET PÄÄOMAVIRRAT / MILJ. EUROA (31.12.)

	2013	2012	2011
Henkilöstökulut (sis. eläke- ja muut henkilösivukulut)	21,3	24,9	27,6
Verot (tuloverot)	3,2	2,5	0
Omistajille maksetut osingot	0	0	0
Investoinnit	17,7	16,9	6,2
Liikevaihdon jakautuminen milj. euroa			
Suomi	35,1	32,40	-
Muut EU-maat	0,8	8,20	-
EU:n ulkopuoliset maat	27,1	34,70	-
Hankintojen jakautuminen milj. euroa			
Tavarantoimittajille	2,68	2,99	-
Palveluntoimittajille	5,10	6,24	-

Konserni maksoi Varustamoliikelaitoksen perustamisen yhteydessä nostetun velan takaisin Valtiokonttorille vuonna 2012. Annetut tuet ja lahjoitukset on eritelty alla luvussa 2.1.2. Hankintojen jakautuminen perustuu kirjanpidon mukaiseen jaotteluun.

2.1.2 YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI

Yleishyödyllisten tukien ja sponsoroinnin periaatteet

Arctia Shipping Oy osallistuu erilaisten hankkeiden tukemiseen tai sponsorointiin maltillisesti. Sponsorointi tai tukeminen on sidottu ensisijaisesti markkinointiin ja markkinointibudjettiin, ja sillä tavoitellaan liiketoiminnallisia hyötyjä.

Alla kuvatut tuet ja sponsoroinnit kohdistuvat kuitenkin muihin kuin suoriin liiketoiminnallisiin tavoitteisiin, ja ne on siksi ilmoitettu nimenomaan tukina. Merkkipäivämuistamisia ja muita juhlapäivähuomioimisia ei katsota tuiksi tai sponsoroinneiksi.

Vuonna 2013 tehdyn periaatepäätöksen mukaan Arctia Shipping Oy ei tue tai sponsoroi lainkaan urheilua eikä tee urheiluun liittyviä yhteistyösopimuksia. Arctia Shipping Oy ei tue poliittisesti tai uskonnollisesti sitoutuneita tahoja.

YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI / EUROA	2013	2012	2011
Lapset ja nuoret	-	-	-
Tiede, tutkimus ja koulutus	8 520	7 500	7 500
Kulttuuri	-	-	-
Liikunta ja urheilu	-	2 500	-
Poliittiset tuet	-	-	-
Kansalais- ja ympäristöjärjestöt	200	-	-

Tuen määritelmää muutettiin viime vuodesta niin, että se kattoi tutkimuksen lisäksi yhteistyösopimukset, minkä takia luku on korjattu myös vuoden 2012 kohdalle.

3. HENKILÖSTÖ

Arctia Shipping Oy on vastuullinen työnantaja, joka soveltaa merihenkilöstönsä ILO:n merityötä koskevaan yleissopimukseen perustuvaa merityösopimuslakia ja maahenkilöstönsä työsopimuslakia. Arctia-konsernia edustavalla Suomen Erityisalusten Työnantajaliitolla (SET ry) on yhtiökohtaiset työehtosopimukset merihenkilöstön ammattiliittojen kanssa.

Tämän lisäksi Arctia Shipping Oy kuuluu Elinkeinoelämän Keskusliiton (EK) jäsenyhdistykseen Paltaan. Yhteistyötä Palta ry:n kanssa on tiivistetty viime vuosien kuluessa, ja sen työehtosopimusta sovelletaan konsernin toimihenkilöihin.

Arctia Shipping Oy ylläpitää suhteitaan työntekijöihin sekä virallisten rakenteiden kautta että vapaamuotoisemmin, yhteistoimintalain minimivelvoitteita laajemmin. Vuonna 2013 perustettiin *Yhteistyöfoorumi*, johon kuuluvat kaikki pääluottamusmiehet, liiketoimintajohto sekä henkilöstöyksikön edustus. Kokouksia pidetään säännöllisesti kerran kuussa ja niiden lisäksi on pidetty nk. *tulos-yt*-kokouksia, joissa keskustellaan lainsäädännön määräämien asioiden kuten budjetin ja tuloksen lisäksi ajankohtaisista asioista. Henkilöstötapahtumia eli Varustamopäiviä järjestettiin vuonna 2013 kaksi. Varustamopäivät on tarkoitettu koko henkilöstölle, sekä maa- että alushenkilöstölle.

Arctia Shipping Oy myi vuoden 2012 syksyllä monitoimimurtaja Botnican, minkä perusteella käydyssä yt-menettelyssä sovitut toimenpiteet vaikuttivat vielä vuoteen 2013.

Arctia-konsernin uusimpaan tytäryhtiöön, Arctia Karhu Oy:hyn, palkattiin joulukuussa 2012 määräaikaista kausi-

työntekijöitä satamajäänmurtoon yhtiön aloittaessa liiketoimintansa. Satamajäänmurron sesonki päättyi huhtikuussa 2013. Satamajäänmurtohenkilökuntaa palkattiin Arctia Karhuun jälleen talvikaudeksi 2013.

Vuonna 2013 kiinnitettiin erityistä huomiota sairauspoissaolojen ja työtaturmien vähentämiseen perustamalla työterveyshuollon ohjausryhmä. Siihen kuuluvat edustajat työterveyspalveluiden palveluntarjoajalta, hoitoturvavakuutusyhtiöstä, Arctian henkilöstöyksiköstä ja työturvallisuuspäällikkö.

Arctia-konsernissa toteutettiin henkilöstötutkimus elosyyskuussa 2013. Tutkimustulokset käsiteltiin hallituksessa ja toimitettiin omistajaohjaukseen. Osallistuminen oli vilkkaampaa kuin koskaan aikaisemmin (vastausprosentti oli 75 %). Tulokset olivat linjassa edellisen henkilöstötutkimuksen tulosten kanssa ja hiukan heikommat kuin Suomen yleisnormi (keskiarvo samaa määrittelyä käyttävistä yrityksistä). Tulosten läpikäymiseen panostettiin ja panostetaan aikaisempaa huomattavasti enemmän sekä konserni- että yksikötasolla. Tulosten perusteella on päätetty keskittyä erityisesti johtamisen kehittämiseen. Ensimmäinen kehittämisaskel otetaan vajaan vuoden kestävissä johtamis- ja esimiesvalmennuksessa, johon osallistuvat konsernin johtoryhmä sekä kaikkien alusten päälliköt. On myös päätetty, että ohjelmalle tulee jatkoa, ja siihen tulevat osallistumaan organisaation seuraava taso sekä mahdolliset tulevat esimiehet.

Henkilöstötutkimuksen tulosten perusteella palkitsemista pidetään epäoikeudenmukaisena, ja tulosten läpikäynnissä on käynyt ilmi, että suurin yksittäinen syy lienee johdon palkitsemisjärjestelmä. Vuoden 2014 aikana panostetaan koko organisaatiota koskevan palkitsemisjär-

jestelmän kehittämiseen. Tavoitteena on ottaa se käyttöön vuoden 2015 alusta. Uuden järjestelmän tulee toteutua yhtälailla ja enenevässä määrin tukea Arctian liiketoimintaa ja strategiaa.

Tutkimuksen tulokset osoittivat myös, että luottamusta ylimpään johtoon voidaan parantaa. Kaikkia konkreettisia toimenpiteitä ei ole vielä päätetty, mutta luottamuksen lisäämisen panostetaan ja tähän työhön otetaan mukaan myös pääluottamusmiehet.

3.2.1 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ / HENKILÖÄ (31.12.)	2013	2012	2011
Maahenkilöstö	31	32	38
Merihenkilöstö	236	254	324

3.2.2 TYÖSUHTEET

TYÖSUHTEIDEN OSUUDET / HENKILÖÄ (31.12.)	2013	2012	2011
Maahenkilöstö, vakituisia	31	33	38
Merihenkilöstö, vakituisia	220	250	314
Määräaikaista	16	22	10
Kokoaikaisten ja osa-aikaisten työsuhteiden osuus (%)			
Maahenkilöstö, osa-aikaisia	6,5	0	5,2
Merihenkilöstö, osa-aikaisia	0,4	0,66	2,9

3.2.3 VAIHTUVUUS

LÄHTÖVAIHTUVUUS (31.12.)	2013	2012	2011
Koko henkilöstö / lähtijät ja määräaikaiset (%)			
Maahenkilöstö	18	9,3	12
Merihenkilöstö keskimäärin vuoden aikana	35	34	10

3.2.4 TYÖSUHTEIDEN KESTO

KESKIMÄÄRÄINEN TYÖSUHTEEN PITUUS / VUOTTA (31.12.)	2013	2012	2011
Koko henkilöstö	16,4	17	18

3.2.5 HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA KESKI-IKÄ

HENKILÖSTÖN KESKI-IKÄ / VUOTTA (31.12.)	2013	2012	2011
Koko henkilöstö	48,5	48,66	49
Merihenkilöstö, miehet	48,16	49,16	50
Merihenkilöstö, naiset	47,66	46,08	46,5
Maahenkilöstö	46,66	45,75	45

3.3 UUELLEENJÄRJESTELYTILANTEIDEN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

Arctia Shipping Oy myi vuoden 2012 syksyllä monitoimimurtaja Botnican ja sen perusteella käydyssä yt-menettelyssä sovitut toimenpiteet vaikuttivat vielä vuoden 2013 aikana.

3.4 HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA

Tasa-arvovaltuutettu on hyväksynyt Arctia Shipping Oy:n tasa-arvosuunnitelman.

Tasa-arvosuunnitelma tullaan päivittämään vuonna 2014.

HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA
(31.12.)

	2013	2012	2011
Kaikki työsuhteet (%)			
Naisia, merihenkilöstö	14,8	14,2	13,2
maahenkilöstö	45,4	39,4	39,5
Hallituksen sukupuolijakauma			
Naisia	2*	3	3
Miehiä	2*	3	4
Ylimmän johdon sukupuolijakauma (johtoryhmä)			
Naisia	1	0	0
Miehiä	5	6	8

*Jäseniä vuodenvaihteessa.

3.5 PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ JA TULOSPALKKIOT

Arctia Shipping Oy otti käyttöön johdon tulospalkkiojärjestelmän tilikaudella 2012, ja sama järjestelmä oli voimassa myös 2013.

3.5.1 TAVOITE JA PERUSTEET

Tulospalkkiojärjestelmällä on kaksi tavoitetta. Ensinnäkin henkilöstöä pyritään sitouttamaan yhtiön tuloksen kehittämiseksi. Toiseksi palkitsemismallin halutaan olevan verrattavissa johtotehtävissä toimivien henkilöiden palkitsemismalleihin.

Valtionyhtiöiden palkitsemisohjeen (Talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanotto 13.8.2012) mukaan "Tulospalkkiot kertyvät yleensä yksivuotisista bonusohjelmista ja vähintään kolmevuotisista pitkän tähtäimen kannustinohjelmista".

Arctian malli on ohjeen mukainen "yksivuotinen bonusohjelma". Kokemusten perusteella voidaan jatkossa tarkastella palkitsemisjärjestelmien laajentamista ja esimerkiksi pidempiaikaisen palkitsemisjärjestelmän käyttöönottoa.

3.5.2 TULOSPALKKIOJÄRJESTELMÄN RAKENNE

Tulospalkkiojärjestelmä tilikaudella 2013 koskee toimitusjohtajaa, yhtiön johtoryhmää ja toimitusjohtajalle raportoivia avainhenkilöitä seuraavasti:

PALKITSEMISOHJEEN MUKAINEN "HYVÄ SUORITUS"

	Maksimipalkkio	Henkilömäärä
Toimitusjohtaja	3,6 kk	(1)
Johtoryhmän jäsen	2 kk	(5)
Toimitusjohtajalle raportoiva muu avainhenkilö	1–2 kk	(1–5)

PALKITSEMISOHJEEN MUKAINEN "POIKKEUKSELLISEN HYVÄ SUORITUS"

Lisäpalkkio "hyvän suorituksen" palkkion lisäksi	Maksimipalkkio	Henkilömäärä
Toimitusjohtaja	2,4 kk	(1)
Johtoryhmän jäsen	1 kk	(5)
Toimitusjohtajalle raportoiva muu avainhenkilö	0,5–1 kk	(1–5)

Tulospalkkio sidotaan strategian ja budjetin pohjalta määriteltyihin liiketoiminnallisiin tavoitteisiin (tilikaudella 2013 EBIT, jossa ei huomioida satunnaisia eriä, kuten esim. liiketoiminnan osto/myynti, aluksen myyntivoitto/tappio jne.) sekä näistä johdettuihin henkilökohtaisiin avaintavoitteisiin.

Palkkion laskentaperusteena on tilikauden aikaisen kuukausiansion rahapalkan ja verotettavien luontoisetujen (pl. tietoliikennelaitteet ja -yhteydet) yhteisarvo. Mikäli ko. ansio muuttuu tilikauden aikana, lasketaan palkitsemisumman perusteena oleva kuukausiansio vuoden kokonaiskertymästä jaettuna 12:lla.

Henkilökohtaisten avaintavoitteiden toteutuminen tarkastellaan ns. on/off-periaatteella. Palkkio maksetaan, kun konsernin liikevoitto (EBIT) on positiivinen. Tappiollisen tilinpäätöksen toteutuessa palkkioita ei makseta miltään osin. Järjestelmän toimivuutta ja mahdollista laajentamista tarkastellaan vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Arctia-konsernin hallitus on vahvistanut tulospalkkio-ohjeen 20.12.2012. Hallitus voi tehdä ohjeisiin muutoksia tai päättää poistaa järjestelmän käytöstä.

AVAINHENKILÖIDEN PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Tulospalkkio vuodesta

	2013	2012
Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat avainhenkilöt / osuus koko henkilöstöstä (%)	4,7	4
Maksetut tulospalkkiot, toimitusjohtaja (euroa)	100 585	64 200
Maksetut tulospalkkiot, muu johtoryhmä (euroa)	97 318	59 914
Maksetut tulospalkkiot; muut (euroa)	73 363	56 322
Tulospalkkiot sivukuluineen	332 653	221 495

3.6 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA KOULUTUS

3.6.1 KEHITYSKESKUSTELUT

Koko henkilöstö kuuluu kehityskeskusteluiden piiriin. Kehityskeskusteluja varten on luotu ohje ja keskustelulle pohjaa tarjoava arviointilomake. Kehityskeskusteluiden käyminen on kunkin esimiehen vastuulla, ja kehityskeskustelut on käytävä vuosittain. Lisäksi osalle merihenkilöstöstä tehtiin vuoden 2013 aikana osaamisen arviointi. Järjestelmää ollaan kehittämässä entistä paremmin Arctia-konsernin tarpeita vastaavaksi.

3.6.2 KOULUTUS JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Syksyllä 2013 aloitettiin konsernin johtoryhmän ja alusten päälliköiden yhteinen johtamisen valmennusohjelma. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa Arctian liiketoimintaa parantamalla johdon yhteistoimintaa ja selkeyttämällä eri positioiden rooleja sekä kehittämällä liiketoiminnan keskeisiä prosesseja. Ohjelma kestää noin vuoden ja sille suunnitellaan jatkoa.

Pätevyyskirjauudistus kasvattaa merihenkilöstön koulutusvaatimuksia. Konserni huolehtii siitä, että henkilöstöl-

lä on mahdollisuus suorittaa tarpeelliset koulutukset pätevyyskirjojensa ylläpitämiseksi. Henkilöstökoulutuksen avulla pyritään tukemaan myös konsernin strategian kannalta kriittisen osaamisen säilymistä.

Arctia-konsernissa on koulutusvastaava, joka vastaa merihenkilöstön lainsäädännön ja alan muiden vaatimusten mukaisesta koulutuksesta sekä osallistuu henkilöstön kehittämiseen liittyvien suunnitelmien ja prosessien toteuttamiseen. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus esittää vapaamuotoisia koulutustoiveita. Arctia-konsernin koulutus- ja perehdytysjärjestelmä vastaa turvallisuusjohtamissäännösten asettamia vaatimuksia. Perehdytys sekä laivalle että maajärjestelmään toteutetaan kattavasti ja aina määräykset täyttäen.

KOULUTUS (31.12.) 2013 2012 2011

Ulkopuoliset koulutuspäivät	861	671	540
Koulutukseen euroa / henkilö	1 568	879	928
Henkilöstön koulutustaustan jakauma (arvio) (%)			
Ammattikoulu	58	53	57
Alempi korkea-koulututkinto	39	43	40
Ylempi korkea-koulututkinto	3	4	3
Koulutustausta on arvioitu henkilöiden postioiden perusteella.			

3.8 TYÖTERVEYS JA TURVALLISUUS

Vuonna 2013 tapaturmien määrä laski huomattavasti vuoden 2012 luvuista, poissaoloon johtaneita tapaturmia sattui 3 (13).

Tapaturmien määrän vähentämiseksi jatkettiin työpisteiden ja -alueiden riskitekijöiden kartoitusta käyttäen Elmeri-havainnointimenetelmää. Lisäksi aloitettiin turvallisen toiminnan palkitsemisohjelma, jonka avulla nostetaan paremmin esiin erilaisia turvallisuuteen liittyviä näkökohtia. Tavoitteena on esimerkiksi lisätä ”läheltä piti” -ilmoitusten määrää. Vaikka Arctian tapaturmataajuus laski edellisestä vuodesta, pyrkimyksenä on edelleen parantaa tilannetta ja tavoitteena on saavuttaa tapaturmien nollassa. Koko konsernin tapaturmataajuus oli 6,07 LTIF (22,98).

Vuonna 2013 turvallisuusjohtamisjärjestelmään sisällytettiin uutena koulutuksena alusten päällystön turvallisuus-päällikkökoulutus, joka toteutetaan yhteistyössä Etelä-Kymenlaakson ammattikorkeakoulun (KYAMK) kanssa. Myös alusten työsuojeluhenkilöiden koulutusta jatkettiin. Vuoden 2013 aloitettiin ISPS-statusen hankkiminen Katajanokan jäänmurtajatukikohtaan. Tavoitteena on saada ISPS-status vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana.

3.8.1 TAPATURMAT

TAPATURMIEN LUKUMÄÄRÄ / KONSERNI (31.12.)	2013	2012	2011
Poissaoloon johtaneet tapaturmat	3	13*	11
Muut tapaturmat	5	18*	12
Tapaturmataajuus per miljoonaa työtuntia	6,07	22,98*	21,13

3.8.2 SAIRAUSPOISSAOLOT

SAIRAUSPOISSAOLOT (31.12.)	2013	2012	2011
Sairauspoissaoloprosentti, koko henkilöstöstä			
Lyhytaikaisia (%)	7,4	7,7	5,9
Pitkäaikaiset mukaan lukien (%)	11,0	10,7	10,1
Ammattitautien lukumäärä, epäily	2	2	1

*Sairauspoissaolojen laskentaperiaatteita on tarkennettu ja vuoden 2012 luvut on saatettu vertailukelpoiksi. Laskentaperiaatteiden muutoksesta johtuen poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä väheni ja tapaturmataajuus laski, mutta muiden tapaturmien (ei johtanut poissaoloon) määrä kasvoi vastaavasti.

4. YMPÄRISTÖ

Arctia huomioi ympäristön toiminnassaan ja noudattaa ISM-koodin ja IMO:n MARPOL-yleissopimuksen (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships) määräysten lisäksi kansallisia ohjeita ja määräyksiä.

Vuonna 2013 Katajanokan jätehuolto kilpailutettiin uudelleen ja valittu toimittaja auditoitiin. Maatoimintojen muuttaessa Katajanokalle myös käytössä olevan varastorakennuksen jätehuone uudistettiin. Tukikohdassaan Katajanokalla jäänmurtajat ovat kiinni kunnallistekniikassa: maasähkössä, kaukolämmössä ja jätevesiverkossa.

Arctia tarjoaa Euroopan merenkulunturvallisuusvirastolle (EMSA) öljyntorjuntavalmiuspalvelua yhdellä jäänmurtajallaan Kontiolla. Jm Kontiolla järjestetään päivän mittaiset öljyntorjuntaharjoitukset neljä kertaa vuodessa, kullakin vuosineljänneksellä.

4.1 YMPÄRISTÖTAVOITTEET

Arctia Shipping Oy asetti itselleen ensimmäistä kertaa varsinaiset ympäristötavoitteet vuodelle 2013. Tavoitteet olivat seuraavat:

- 1) Alusten polttoaineenkulutusta seurataan paremmin ja kulutustietoisuutta lisätään.

Aluskohtaiset SEEMP-suunnitelmat viimeisteltiin ja otettiin käyttöön. Polttoaineen peilaukseen annettiin tarkempia ohjeita. Alusten polttoaineenkulutuksista koostettiin vuosiraportti, joka toimitettiin kaikille päälliköille kommentoitavaksi. Raportista saattoi verrata aluskohtaisia kulutuksia.

- 2) Alusten makean veden kulutusta vähennetään ja seuranta parannetaan.

Vedenkulutus oli huomion kiinnittämisestä huolimatta noussut, mutta osasyynä tähän voidaan pitää vedenkulutuksen raportoinnin kehittämistä. Vettä säästäviä kalusteita on asennettu aluksille ja veden säästäminen on tunnistettu ympäristötavoitteeksi.

- 3) Ympäristöinvestoinneille kehitetään oma investointiesityspohja, joka huomioi takaisinmaksuajat ja ympäristönäkökohdat.

Ympäristöinvestointeja varten laadittiin oma alustava investointipohja ja ensimmäinen varsinainen ympäristöinvestointi toteutettiin. Yksi työilmapullo vaihdettiin suurempikokoiseksi, jotta kompressorin käyttötunteja saatiin vähennettyä. Vuodelle 2014 on budjetoitu huomattavasti enemmän ympäristöinvestointeja.

4.2 YMPÄRISTÖTUNNUSLUVUT

4.2.1 ENERGIA

Jäänmurtajien operointiprofiili muodostuu karkeasti ottaen kahdesta luonteeltaan hyvin erilaisesta osasta: varsinaisesta operatiivisesta toiminnasta kuten jäänmurrosta, jäänhallintatöistä ja siirtoajoista sekä toisaalta ja laituri-

ja huoltoajasta, joka ajoittuu lähinnä avovesikauteen. Toimintamme merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät operoinnin aikaisesta polttoaineenkulutuksesta. Jäänmurron välilliset, positiiviset vaikutukset ovat kuitenkin sen suoria ympäristövaikutuksia merkittävimpiä, sillä jäänmurto turvaa ympäristöystävällisen meriliikenteen myös talvikaudella.

Kun jäänmurtajat ovat Katajanokan jäänmurtajatukikohdassa, ne yhdistetään kunnallistekniikkaan. Tällöin ne saavat veden, kaukolämmön ja sähkön maista sekä purkavat viemärijätteensä kaupungin verkkoon. Satamajäänmurtaja on laiturissa ollessaan kiinnitettynä maasähköön, ja sen jätevedet tyhjennetään keräilyautoon.

Sähkö

Kesäkuukausien huoltojakson aikana jäänmurtajat kytketään Helsingin kaupungin sähköverkkoon ja alusten pääkoneet sammutetaan päästöjen ja melun välttämiseksi. Sähkönkulutuksen pienentämiseksi ja energiatehokkuuden kasvattamiseksi olemme alkaneet päivittää konventionaalisten murtajien sähköjärjestelmiä. Sähkönkulutuksen väheneminen vaikuttaa suoranaisesti polttoaineen kulutukseen aluksilla, mikä vähentää päästöjä ilmakehään. Vuonna 2013 aloitettu energiatehokkuuden parantamisprojekti jatkuu vuosina 2014–2015, ja sillä pyritään merkittäviin energiasäästöihin. Vuonna 2013 sähkönkulutusta lisäsivät jm Sisun pitkä telakkajakso ja talven 2013–2014 myöhäinen alkaminen.

MAASÄHKÖN KÄYTTÖ (MWh)

	2013	2012	2011	2010
Katajanokka	2 482	2 254,8	2 056,6	1 663,5
Satamajäänmurto	2,7	2,7	-	-

Kaukolämpö

Kaukolämmön kulutus ilmenee alla olevasta taulukosta. Huoltojakson aikana alukset lämmitetään Katajanokan jäänmurtajalaiturissa Helsingin kaupungin kaukolämmöllä. Alusten saavuttua satamaan ne kytketään kiinni kaukolämpöön ja alusten lämmityskattilat sammutetaan. Vuonna 2013 satama-alueella uusittiin kaukolämpöverkkoa ja lämmönvaihdin. Myös uusi kelluva Off.Ice -konttorirakennus kytkettiin laiturin kaukolämpöverkkoon.

ENERGIANKULUTUS (MWh)

	2013	2012	2011	2010
Säätilakorjattu kulutus	3 852	4 867	3 657	2 516

Polttoaineet

Polttoaineenkulutusta hillitsevät SEEMP-suunnitelmat olivat käytössä ensimmäistä vuotta. Monitoimimurtajat Fennica ja Nordica operoivat koko vuoden 2013 ympäristöystävällisellä ultrakevyellä polttoaineella, johon ne siirtyivät arktisen operoinnin takia vuonna 2012.

Satamajäänmurto aloitettiin 2012 marraskuussa, ja molempien vuosien osalta Arctian Karhu Oy:n operoiman satamajäänmurtaja Tuuran luvut on ilmoitettu alla. Tulevat vuoden 2014 Arctia-konsernin jäänmurtajat lopettavat kokonaan raskaan polttoöljyn käytön mikä vähentää huomattavasti rikki päästöjä.

POLTTÖÖLJYN KULUTUS (tonnia)	2013	2012	2011	2010
Arctia-konserni				
Ultra kevyt				
Monitoimimurtajat	9 424,26	10 025,81	-	-
Kevyt				
Konventionaaliset	6 339,78	2 892	-	-
Kaikki jäänmurtajat*	-	-	14 925	17 422
Satamajäänmurtajat	84	30,4	-	-
Yhteensä	6 423,78	12 948	16 484	19 058
* Ennen msv Fennican ja msv Nordican siirtymistä ultrakevyeen polttoaineeseen.				
Raskas				
Konventionaaliset	6 124	10 025,81	-	-
Monitoimimurtajat	-	381,64	-	-
Yhteensä	6 124	10 407,45	11 538,00	13 032,00

POLTTOAINEEN PALAMISESTA AIHEUTUNEET HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT (tonnia)

	2013	2012	2011	2010
	64 0178	65 167	88 774	101 681

4.2.2 PÄÄSTÖT ILMAAN

PÄÄSTÖMÄÄRÄT (g/kWh)	2013	2012	2011
CO (t)	94	96	89
HC (t)	37	38	52
NOx (t)	1 312	1 338	1 821
Hiukkaset (t)	28	29	39
CH4 (t)	5	5	7
N2O (t)	2	2	2

4.2.3 VESI

Alla esitetyn taulukon tulokset perustuvat alusten omaan kulutusseurantaan. Kulutusseuranta on parantunut viime vuosina, mikä osaltaan selittää vuosien välistä eroa. Vedenkulutuksessa on kuitenkin tapahtunut merkittävä muutos ensimmäiseen raportointivuoteen verrattuna. Monitoimimurtajissa on vuoden 2011 luvuissa yksi alus enemmän (Botnica).

VEDENKULUTUS (m ³)	2013	2012	2011
Monitoimimurtajat	6 553	7 597	12 493
Konventionaaliset murtajat	6 882	4 969	7 207
Yhteysalukset	-	-	615
Satamajäänmurtajat	65	2,74	-
Yhteensä	13 500	12 569	20 315

4.2.4 JÄTTEET

Arctian aluksilla kerätään, lajitellaan ja kierrätetään kaikki jätteet satamien tarjoamiin jättepisteisiin Itämerellä ja muilla herkillä merialueilla.

Alusten liikkeessa erityisalueiden ulkopuolella on mahdollista, että jätteiden hävittämiseksi käytetään sitä tarkoitusta varten varattua kiinteiden jätteiden polttouunia. Tämä tapahtuu ympäristölainsäädännön asettamissa rajoissa. Vuoden 2013 aikana Katajanokan jäänmurtajalaiturin jätehuolto kilpailutettiin uudelleen ja toimittaja auditoitiin.

Kylmäaineet

Alusten kylmälaitteissa aiemmin yleisesti käytetyt jäähdytysaineet ovat otsonikehille haitallisia, ja niiden käytöstä on päätetty luopua. Arctia-konserni on tehnyt vaihtosuunnitelman ja aloittanut kylmäaineiden vaihdot aluksissaan. Arctia-konserni on suunnitellut ja aloittanut alustensa kylmäaineiden vaihdon.

Jätehuoltokoulutus ja jätehuoltosuunnitelmat

Uudet työntekijät perehdytetään varustamon jätehuoltojärjestelmän käyttöön yhdessä muun perehdytyksen yhteydessä. Vuoden 2012 kuluessa suurin osa Arctian aluksista päivitti jätehuoltosuunnitelmansa. Jätehuoltosuunnitelmien päivittäminen tulee pidemmällä tähtäimellä näkymään sekajätteen määrän vähentymisenä.

Alusten liikkeessa merellä kiinteät jätteet lajitellaan aluksella oleviin erillisiin jättestioihin seuraavasti:

- Biojäte
- Energiajäte
- Paperi- ja pahvijäte

- Sekajäte
- Lasijäte
- Metallijäte
- Ongelmajäte (maalipurkit, loisteputket, öljyiset jätteet jne.)
- PVC-muovit
- Paristot ja akut

Alusten saavuttua satamaan jätteet toimitetaan sataman tarjoamiin keräilyastioihin, joista satama toimittaa jätteet edelleen kierrätettäväksi tai kaatopaikalle. Katajanokan tukikohdassa Arctia Icebreaking Oy vastaa jätehuollosta ja kaikki edellä mainitut jättejakeet saadaan kierrätettyä asianmukaisesti. Lisäksi alusten talouspuolelta syntyvät ruokarasvat kierrätetään energiakäyttöön.

JÄTTEET	2013	2012	2011	2010
Lajiteltu kiinteä jäte (t)				
Biojäte	25,7	11,49	7,50	7,42
Muovi	8,7	5,52	3,28	2,755
Lasi	1,63	1,36	1,88	2,12
Pahvi	2,7	3,20	3,39	4,33
Metalli	46,1	60,06	15,80	8,5
Paperi	4,55	5,60	5,10	4,7
Muu	7,36	17,58	0,90	0,35
Sekajäte	78,21	41,67	80,8	27,7
Ongelmajätteet				
Öljyiset jätteet (t)	5,3	2,73	3,31	2,123
Akut, paristot (kpl)	2038	2 432	1 950	2 442
Lamput yms. (kpl)	1730	1 275	1 745	1 430
Muut (kpl)	1360	550	181	111
Ongelmajätteet nestemäiset				
Öljyt (l)	210 962	277 000	328 441	311 700
Maalit (kg)	207	284	387	244
Jäähdytysnesteet (kg)	0	-	0,60	0
Kylmäaineet (kg)	109	-	26,60	-
Muut (kg)	1 268	270,50	64,60	38

Nestemäiset jätteet (m ³)				
Puhdist. pilssivedet, muut öljyiset vedet	951,1	1 107,85	764,70	460,15
Käymäläjätevedet	1 133	1 961,45	865,60	733
Muut	1 400,31	4 107,75	900,60	820

4.2.5 MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS JA YMPÄRISTÖKUSTANNUKSET

Arctia Shipping Oy ei aiheuttanut ympäristövahinkoja vuonna 2013. Yhtiöllä on käytössään nolla päästöä -tavoite. Arctia-konsernin kannalta merkittävin uudistus ympäristölainsäädäntöön ja operointiin on tulossa kansainvälisen Polaarikoodin myötä. Jo voimassa olevista säännöksistä, sekä rikkidirektiivi (2005/33/EY), että uusien alusten suunnitteluun vaikuttava EEDI, tulevat merkittävästi vaikuttamaan asiakastarpeisiin. Vuoden 2014 kuluessa kaikki jäänmurtajat siirtyvät käyttämään kevyttä polttoöljyä (MDO), mikä lisää kustannuksia.

4.2.6 TUOTTEET JA PALVELUT

Polttoaineen kulutus on toiminnan ja palvelun merkittävin ympäristövaikutus. Arctia Shipping Oy pyrkii mahdollisimman ekonomiseen eli polttoainetehokkaaseen toimintaan aina, kun se on asiakkaan tarpeiden ja turvallisuuden kannalta mahdollista. Alusten energiatehokkuuden parantamista varten käynnistettiin vuonna 2013 erillinen energiansäästöprojekti. Siirtyminen kevyempään polttoaineeseen tulee näkymään Arctian ympäristövaikutuksissa, erityisesti rikkipäästöissä.

4.2.7 KULJETUKSET JA MATKUSTAMINEN

Merihenkilöstön vaihtomatkat työvuorojen vaihtuessa ja vapaajakson alkaessa muodostavat oman osansa toiminnan muista hiilidioksidipäästöistä. Vaihtomatkojen määrä ja pituus riippuvat alusten kulloisestakin liikennöinti-alueesta ja vuosittaisten ajopäivien määristä. Vuoden 2012 ja 2013 lukuja kasvatti alusten operointi Alaskassa.

LENTOMATKUSTAMINEN 31.12.2011	2013	2012	2011
Koko henkilöstö			
Kaikki lennot (kg CO ₂)	820 726	1 424 696	430 875
Muutos edelliseen vuoteen (%)	-42,5	+233	-13

4.2.8 MATERIAALIT

Alusten kunnossapitoon, huoltoon ja korjauksiin käytetään vuosittain maaleja, liuottimia sekä pesu- ja puhdistusaineita. Konventionaalisissa murtajissa siirryttiin vuonna 2012 talouspuolella biohajoaviin pesuaineisiin. Käytettyjen materiaalien määriä on seurattu kustannuspai-koittain.

4.2.9 VARAUTUMINEN YMPÄRISTÖRISKEIHIN

Itämeri ja arktiset alueet ovat ekologiaaltaan herkkiä. Arctian osaaminen turvaa omalta osaltaan herkkien alueiden kestävää kehitystä ja käyttöä. Arctia Shipping Oy:n jokaisen aluksen turvallisuusjohtamisjärjestelmä sisältää ympäristöosuuden.

Siinä on nimetty tärkeimmät ympäristöriskit ja tarvittava ohjeistus ympäristövahinkotilanteisiin. Lisäksi turvallisuusjohtamisjärjestelmän riskinhallintarakenteet varmistavat, että ympäristöriskit huomioidaan töiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Arctia Shipping Oy on suojannut toimintansa riskiarvioon perustuvilla sopimusoikeudellisilla toimenpiteillä sekä kattavalla vakuutusturvalla.

Vuoden 2013 kuluessa alusten öljyvahinkoihin varautumismanuaalit (OILREC) päivitettiin. Manuaalissa oleva valmiussuunnitelma öljyvahingon varalle sisältää ohjeet aluksen päällikölle ja henkilöstölle toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä öljyonnettomuuden sattuessa tai kun on sellainen mahdollisuus. Arctia Icebreaking Oy:n jm Kontio on ympärivuorokautisessa öljyntorjuntavalmiudessa EMSA:lle.

5. YHTEISKUNTA

5.1 PAIKALLISYHTEISÖT

Arctia Shipping Oy osallistuu uusien merenkulkijoiden koulutukseen ottamalla harjoittelijoita jäänmurtajille ja merenkulun osaamisen kasvattamiseen osallistumalla tutkimusyhteistyöhön ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.

Varustamo tekee yhteistyötä myös viranomaistahojen kanssa; esimerkiksi vuonna 2013 Rajavartiolaitos harjoitteli Fennicalla ja Nordicalla. Myös Helsingin kaupungin pelastuslaitos harjoitteli aluksillamme. Merivartioston kanssa tehtiin yhteistyötä jm Kontion öljyntorjuntaharjoitusten yhteydessä Helsingin edustalla.

5.2 LAHJONNAN JA KORRUPTION EHKÄISY

Arctia-konsernissa on käytössä eettinen ohjeistus, jossa on määritelty koko henkilöstöä koskevat toimintaperiaatteet lahjonnan ja korruption ehkäisemiseksi. Eettinen ohjeistus on tämän raportin lopussa.

5.3 POLIITTINEN VAIKUTTAMINEN JA POLIITTISET TUET

Arctia-konserni ei tue poliittisia puolueita, poliitikkoja tai poliittisia instituutioita raha- tai muilla lahjoituksilla.

5.4 KILPAILUN RAJOITUKSET

5.4.1 KILPAILUOIKEUDELLISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Arctia Shipping Oy huomioi kilpailuoikeudelliset näkökulmat sekä kansallisessa että kansainvälisessä kilpailussa. Yhtiöllä on oma eettinen ohjeistus, jossa määritellään muun muassa luottamuksellisten tietojen käsittely. Lisäksi johdolle on järjestetty koulutusta kilpailuoikeudellisissa kysymyksissä.

5.5 MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS

Arctia-konserni toimii ja on toiminut viranomaisten määräysten mukaisesti. Varustamona Arctia Shipping Oy ja sen tytäryhtiöt auditoidaan viranomaisten toimesta vuosittain.

6. TUOTEVASTUU

6.1 ASIAKASTYYTYVÄISYYS

Arctia Offshore Oy:n kesäkauden rahtauksen jälkeen järjestettiin asiakkaan toimesta loppuyhteenvedo kolmessa eri tapahtumassa. Näissä tapaamisissa käytiin läpi niin Arctia Offshore Oy:n yksittäisten alusten kuin miehistöjenkin toimintaa kaudella 2013. Lisäksi asiakas järjesti kaikille alihankkijoilleen kaksi erillistä tapaamista. Operaatiiviseen tapaamiseen osallistui yhteensä noin 100 alihankkijoiden edustajaa. Ylimmän johdon tapaamisessa paikalla oli 30 toimitusjohtajaa ja hallituksen edustajaa.

Kaikissa tapaamisissa kauden 2013 suoritusemme saavutti vähintään hyvän, jopa kiitettävän arvosanan. Työtäpaturmat ehkäistiin aluksilla kaikkien asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Hyvästä yhteistyöstä esimerkkinä on Fennican saavuttama Goal Zero Hero -palkinto.

Arctia Icebreaking Oy:n merkittävin asiakas Liikennevi-rasto toteutti vuonna 2013 asiakastytytyväisyyskyselyn. Kyselyn osallistujamäärä oli hyvin pieni (25 henkilöä). Tiivistyneen yhteistyön ruotsalaisten murtajien kanssa katsottiin vastaajien mielestä vaikuttaneen suotuisasti liikenteen sujuvuuteen (asteikolla 1–5 keskiarvo oli 3,96). Kaikki koordinaatiomurtaajien toimintaa arvioineet pitivät tasoa hyvänä (14) tai erittäin hyvänä (2). Toisaalta yhdeksän vastaajaa ei osannut ottaa kantaa asiaan, joten siinä mielessä koordinaatiomurtaajan tehtävää ja roolia voisi myös viestiä selvemmin. Koordinaatioalueiden kokoa kommentoi kaksi vastaajaa, jotka ehdottivat Perämeren jakamista kahdeksi koordinaatioalueeksi.

Myös tiedonkulkua toivottiin lisättävän. Arctia Icebreaking Oy onkin tarttunut tähän aloittamalla jäänmurron verkkosivujen kehittämisen.

ARCTIA ICEBREAKING OY:N

TUNNUSLUVUT

2013 2012

	2013	2012
Ilman odotusta läpi päässeiden alusten osuus (%)	94,2	96,6
Odotusta, alus (kpl)	783	254
Keskimääräinen odotusaika / alus (h)	3,70	3,16

Arctia Karhu Oy tarjosi vuonna 2013 jäänmurtoa Oulun satamassa. Kesällä se oli hinausvalmiudessa. Asiakkaan kanssa käytyjen keskustelujen perusteella voidaan todeta, että palvelutasoon oltiin tyytyväisiä.

6.2 PALVELUIDEN TURVALLISUUS

Arctia Shipping Oy tarjoaa palveluitaan asiakkailleen ja sidosryhmilleen. Turvallisuus on ensisijaisen tärkeä asia yhtiölle. Palveluiden turvallisuutta monitoroidaan osana turvallisuusjohtamisjärjestelmää ja mahdollisten poikkeamien osalta suoritetaan kattava juurisyiden sekä korjaustoimenpiteiden selvitys.

7. IHMISOIKEUDET

Arctia-konserni kunnioittaa kaikessa toiminnassaan ihmisoikeuksia. Henkilöstöä koskevista asioista on kerrottu tarkemmin luvussa 3, toimittajista kerrotaan tarkemmin alempana luvussa 8. Yhtiössä on lisäksi voimassa eettiset ohjeet. Ohjeet on liitetty tämän raportin loppuun.

8. TOIMITUSKETJUN HALLINTA JA HANKINTA-PERIAATTEET SEKÄ POLITIIKAT

Arctia Shipping Oy ei ketjuta tarjoamiensa palveluiden toteutusta ja suorittaa työt pääsääntöisesti itse. Toimittajia käytetään erityisosaamista edellyttävissä tehtävissä.

Yhtiöllä on hankintapolitiikka, joka määrittelee mm. hankintarajat. Arctia-konserni käynnisti hankintatoimensa kehittämisprojektin vuoden 2013 aikana. Hankintaohje päivitettiin ja säännönmukaiset toimittaja-auditoinnit käynnistettiin.

9. RAPORTOINTI- JA LASKENTAPERIAATTEET

Tämä yritysraportti noudattaa seuraten Valtion omistajapolitiikkaa koskevan Valtioneuvoston periaatepäätöksen (3.11.2013) liitteen 3. *Yritysvastuun raportointimalli valtio-omisteisille yhtiöille* ohjeita soveltuvien osin. Tämä periaatepäätös raportointimalleineen on saatavissa myös sähköisesti esimerkiksi seuraavasta linkistä: <http://valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/periaatepaatokset/2011/omistajaohjaus/fi.pdf> (viitattu 17.03.2014). Periaatepäätöksen raportointimallia luotaessa on käytetty seuraavia lähteitä: Global Reporting Initiative (GRI) *Sustainability Reporting Guidelines G3, 2006* (Raportointiohjeiston päivitetty versio GRI 3.1, 25.3.2011), Kirjanpitolautakunta: Yleisohje toimintakertomuksen laatimisesta, 12.9.2006, Työ- ja elinkeinoministeriö: *Yritysvastuun raportoinnin ensiaskeleet. Tietopaketti pk-yrityksille*, Arvopaperimarkkinayhdistys ry: *Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (Corporate Governance) 2010, ISO 26000 yhteiskuntavastuustandardi*, vahvistettu 22.11.2010.

Lisäksi tähän yritysraporttiin on myös kokonaisuudessaan sisällytetty aiemman omistajaohjaajan, Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) hallinnonaltaan edellyttämän ilmastopoliittisen ohjelman (ILPO) mukainen ILPO-raportti, jotta raportoinnissa ei tapahdu katkoksia. Henkilöstötilinpäätöksen sisältö on myös melko kattavasti tarkasteltu tässä yritysraportissa. Tämä yritysraportti siis kattaa ja korvaa nämä aiemmin ilmestyneet raportit.

Tietojen raportointi yritysraporttia varten tapahtui kussakin konserninosassa, siten että seurantatiedot toimitettiin Arctian laatu- ja ympäristöpäällikölle, joka koosti ja toimitti raportin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että alukset seuraavat ja raportoivat lähinnä ympäristöön liittyvät asiat kuten kulutukset ja jätemäärät. Nämä raportit toimitetaan vuosiraportteina laatu- ja ympäristöpäällikölle. Ilmakehäpäästöjen laskeminen perustuu alusten kulutuksiin ja sen toteuttaa maaorganisaatiossa tekniikan ja kunnossapidon johto. Taloudelliset luvut raportoi puolestaan talouden johto, ja ne syntyvät pääosin samassa prosessissa kuin vuosikertomus ja tilinpäätöstiedot. Henkilöstöosasto käy jatkuvaa vuorovaikutusta henkilöstön ja sen edustajien kanssa sekä seuraa jatkuvasti henkilöstötilannetta ja työmatkustusta. Raporttiin annetaan tilanne kauden viimeiseltä päivältä (31.12.2013). Turvallisuusosasto tuottaa työturvallisuuteen ja ympäristövahinkoihin liittyvän tiedon. Ylin johto täydentää raporttia soveltuvilta osin. Lisäksi vuoden 2013 raporttiin on liitetty toimitusjohtajan katsaus.

Yritysvastuuraportti käsitellään johtoryhmässä ja hallituksen kokouksessa. Se julkaistaan valmiina Arctia Shipping Oy:n internetsivuilla (www.arctia.fi).

Mittaus- ja laskentaperiaatteet

Henkilöstömittarit

Raportoidut luvut vastaavat nimetyn ajankohdan tilannetta (31.12.). Koko henkilöstö sisältää myös osa-aikaiset ja ko. ajankohtana työsuhteessa olevat määräaikaiset työntekijät.

Tapaturmataajuus

Työpaikkatapaturmien määrä eli LTI (Lost-Time Injury) on laskettu ottamalla lukuun kaikki vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneet työpaikkatapaturmat. Tapaturmataajuus on laskettu jakamalla yllämääritelty LTI tehdyillä työtunneilla ja kertomalla summa miljoonalla. Päivittäisenä työaikana on kaavassa käytetty kahdeksaa tuntia maaorganisaatiossa ja kahtatoista tuntia aluksilla. Työtaturmiin on laskettu sekä maa- että merihenkilöstön tapaturmat ja jakoperusteena on käytetty koko organisaation työtuntimäärää. Kansainvälinen termi käytetylle tapaturmataajuuden laskentaperiaatteelle on LTIF (Lost-Time Injury Frequency).

Hiilidioksidipäästöt

Alusten hiilidioksidipäästöt on laskettu IMO:n julkaisussa MEPC/Circ.471, 29 July 2005; *“INTERIM GUIDELINES FOR VOLUNTARY SHIP CO2 EMISSION INDEXING FOR USE IN TRIALS”* esitetyn laskentakaavan mukaisesti.

Lentoliikenteen hiilidioksidi päästöt on laskettu seuraavilla kertoimilla ja perustuen lentokilometreihin

alle 950 km 0,15 kg CO₂ / km

yli 950 km 0,11 kg CO₂ / km

Hiukkaspäästöt

Jäänmurtajien hiukkaspäästöt on laskettu päästökertoimilla, jotka on esitetty VTT:n tutkimusraportissa (VTT-R-08702-09) *Suomen vesiliikenteen päästöjen laskentajärjestelmä MEERI 2008*. Tutkimusraportissa on kuitenkin määritelty murtajien koneet hitaiksi 2-tahtikoneiksi [sic], eikä 4-tahtikoneiksi (s. 11). Tästä johtuen tässä raportissa poiketaan tutkimusraportin ohjeellisista kertoimista niin, että laskenta perustuu 4-tahtikoneisiin.

Jättemäärät

Alukset seuraavat jättemääriä tilavuuksina, jätteen vastaanottajat puolestaan laskuttavat painomääräisesti. Laivojen raportoimia määriä on osin korjattu painomääräisiksi *Jäteverolain 495/1996* mukaisilla kertoimilla.

10. ARCTIA-KONSERNIN EETTINEN OHJEISTUS

Eettisissä ohjeissa kuvattu toimintatapa velvoittaa jokais-
ta Arctian työntekijää kaikissa työtehtävissä, joka päivä.
Edellytämme samaa korkeaa toiminnan laatua myös
yhteistyökumppaneiltamme.

Lakien ja määräysten noudattaminen

Lakien ja määräysten noudattaminen on kaiken toimin-
tamme perusta riippumatta siitä, missä toimimme. Ta-
voitteenamme on lisäksi tehdä enemmän, kuin lain vaa-
tima minimi aina, kun se vain on mahdollista. Tämä tar-
koittaa paikallisen kulttuurin ja arvojen tuntemista ja kun-
nioittamista.

Mikäli omassa tai kumppaniemme toiminnassa havaitaan
puutteita, on jokainen arctialainen velvollinen raportoi-
maan asiasta esimiehelleen. Turvaamme kaikissa vaiheis-
sa asiaan huomiota kiinnittäneen yksityisyyden. Esimies-
ten velvollisuus on viipymättä ryhtyä harkintaa käyttä-
en toimenpiteisiin tilanteen selvittämiseksi ja, mikäli tilan-
ne sitä edellyttää, annettava asia viranomaisen hoidetta-
vaksi.

Arctian omaisuuden ja varojen asianmukainen käyttö

Jokainen arctialainen käyttää yhtiön omaisuutta ja varoja
harkiten sekä ainoastaan lainmukaisesti ja normaaliin liike-
toimintaan liittyviin asioihin. Jokaisen toimenpiteen tulee
perustellusti palvella yhtiön etua ja tavoitteita.

Lahjusten antaminen ja vastaanottaminen on ehdotto-
masti kiellettyä. Vastaanotamme ja annamme ainoastaan
lahjoja, jotka ovat arvoltaan vähäisiä ja yleisesti liike-elä-
mässä hyväksytyjä.

Luottamuksellisen ja salaisen tiedon suojaaminen

Arctiaa, sen työntekijöitä, sopimusosapuolia ja muita sidosryhmiä koskevan luottamuksellisen tiedon käsit-
telystä noudatamme huolellisuutta ja harkintaa. Tietoa ei koskaan luovuteta asiattomille osapuolille. Tiedot on
suojattu siten, ettei luottamuksellinen tieto leviä myöskään tahattomasti. Tietoa ei hankita lain tai hyvän tavan
vastaisin keinoin.

Ihmisten ja ympäristön kunnioittaminen

Arctian toiminta perustuu kaikissa tilanteissa ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden sekä ympäristön
kunnioittamiseen. Tavoitteena on pitää liiketoiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutuva jalanjälki mah-
dollisimman pienenä.

Arvioimme henkilöstöämme yhtäläisesti ja tasapuolisesti osaamisen, kyvykkyyden ja työsuorituksen perusteella.
Työn tuloksia arvioidessamme olemme objektiivisia ja pitäydymme tosiasioihin. Koemme ihmisten erilaisuuden ja
mielipiteiden moninaisuuden Arctian vahvuutena.

Eturistiriitojen käsittely

Jokainen arctialainen toimii arvostavasti ja rakentavasti yhtiötä kohtaan. Tiedostamme, että olemme Arctian
käyntikortteja myös vapaa-ajalla.

Arctiassa työskentelevä ei osallistu kilpailevaan toimintaan tai käytä työssä saatuja tietoja ja taitoja Arctian kan-
nalta muutoin epäedullisesti.

Kerromme avoimesti sidoksistamme ja eturistiriidoista, jotka saattavat vaikuttaa päätöksentekoomme. Jättäydym-
me vapaaehtoisesti pois niistä päätöstilanteista, joissa saattaisi syntyä eturistiriita.

Tehokasta sisäistä ja ulkoista viestintää sekä talousraportointia

Arctian sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä talousraportointi perustuu avoimuuteen ja dialogiin sekä tietojen oi-
keellisuuteen ja oikea-aikaisuuteen.

Jaamme aktiivisesti tietoa kaikille tahoille, joiden tulee tietää toiminnastamme ja päätöstemme perusteista. Samalla
saamme palautetta toiminnastamme ja kehitämme sitä vastaamaan yhä paremmin sidosryhmiemme odotuksia.

Arctian viestintää hoitavat ammattimaisesti ja koordinoitusti siihen nimetyt henkilöt. Arctian työntekijät, joilla
ei ole viestintävastuuta, eivät osallistu painetuissa tai sähköisissä medioissa, verkossa tai muissa keskustelufoo-
rumeissa yhtiöstä käytävään tiedonvaihtoon.

11. ARCTIA SHIPPING OY:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN
POLITIikka

Tällä kestäväen kehityksen politiikalla Arctia Shipping Oy ohjaa toimintaansa yhteiskuntavastuullisena yrityksenä.

Politiikan periaatteet

ARCTIA SHIPPING OY

- kantaa yhteiskuntavastuunsa
- toimii niin, että se kantaa ja voi kantaa toiminnastaan syntyvät vastuut ja toimii parhaan osaamisensa mukaisesti ja vastuullisesti
- toimii avoimesti ja läpinäkyvästi
- toimii eettisesti ja edistää eettistä toimintaa
- kunnioittaa sidosryhmiensä intressejä ja pyrkii huomiomaan sekä vastaamaan niihin
- kunnioittaa oikeusjärjestystä ja kansainvälisiä toimintatasääntöjä
- kunnioittaa ihmisoikeuksia

Politiikan ydinalueet

Arctia Shipping Oy:n kestäväen kehityksen periaatteet läpäisevät konsernin kaiken toiminnan. Tämän lisäksi periaatteita sovellettaessa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin kestäväen kehityksen ydinalueisiin.

- 1) Organisaation hallintotapa
Arctia Shipping Oy sisällyttää kestäväen kehityksen periaatteet päätöksentekoonsa ja kaikkeen toimintaansa, sekä seuraa niiden toteutumista.
- 2) Ihmisoikeudet
Arctia Shipping Oy noudattaa erityistä huolellisuutta valvoessaan, että se kunnioittaa ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Arctia Shipping Oy kiinnittää

erityistä huomiota tasa-arvon ja syrjimättömyyden toteutumiseen konsernissaan.

- 3) Työelämäkäytännöt
Arctia Shipping Oy toimii vastuullisesti ja suomalaiset vaatimukset täyttävästi henkilöstöpolitiikassaan ja työsuojelussaan. Arctia Shipping Oy käy jatkuvaa vuoropuhelua asiakkaidensa, yhteistyökumppaneidensa, toimittajiensa, ammattijärjestöjen sekä viranomaisten kanssa.
- 4) Ympäristö
Arctia Shipping Oy pyrkii omalta osaltaan ehkäisemään ympäristön pilaantumista, käyttämään resursseja kestävästi ja säästeliäästi, lieventämään ilmastonmuutosta ja sopeutumaan siihen sekä suojelemaan luonnon monimuotoisuutta.
- 5) Oikeudenmukaiset toimintatavat
Arctia Shipping Oy toimii eettisesti ja noudattaa oikeudenmukaisia toimintatapoja, se myös edellyttää yhteiskuntavastuullista toimintaa toimittajiltaan.
- 6) Asiakkaat ja loppuasiakkaat
Arctia Shipping Oy tarjoaa palveluitaan vastuullisesti, turvallisesti ja sovittuja talvimerenkulun pelisääntöjä noudattaen sekä varmistaa palveluidensa saatavuuden.
- 7) Yhteisön toimintaan osallistuminen ja yhteisön kehittäminen
Arctia Shipping Oy osallistuu yhteisöjensä toimintaan, tukee koulutusta ja teknologioiden kehitystyötä sekä tarjoaa työpaikkoja ja työtä yhteisöjensä jäsenille.

Arctia Shipping Oy
Tero Vauraste
Espoossa 26.2.2013

Arctia Shipping Oy raportoi vuosittain kestäväen kehityksen politiikan onnistumista Yritysvastuuraportilla. Tämän politiikan sisällön määrittämisen apuna käytettiin kansainvälistä yhteiskuntavastuun standardia ISO 26000:2010.

ARCTIA > VAHVASTI MERELLÄ

Laivastokatu 9

00160 Helsinki

Puhelin 030 620 7000

Faksi 030 620 7030

www.arctia.fi